

עפ"א 59616/12/23 - ר.מ. נעימה סחר בע"מ, יאסר נעימה נגד מדינת ישראל - עירית חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 ינואר 2024

עפ"א 59616-12-23 ר.מ. נעימה סחר בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כב' הנשיא רון שפירא

מערערים 1. ר.מ. נעימה סחר בע"מ

2. יאסר נעימה

ע"י ב"כ עו"ד מוראד ביקי

נגד

מדינת ישראל - עירית חיפה משיבה

פסק דין

לפני ערעור על החלטת בימ"ש לעניינים מקומיים בחיפה (כב' השופט אבישי קאופמן) שניתנה ברע"ס 27473-02-21 ביום 26.12.23 ובמסגרתה נדחתה בקשת המערערים לעיכוב ביצוע צו הסגירה לעסק.

הרקע לערעור והחלטתו של בימ"ש קמא:

ביום 25.04.2021 הורשעו המערערים על פי הודאתם בעבירה לפי סעיפים 4, 14 ו-15 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 (להלן: "חוק רישוי עסקים"), זאת בגין ניהול עסק הטעון רישוי ללא רישיון עסק כדון, כאשר במועדים הרלוונטיים לכתב האישום לעסק היו חסרים אישורים של כבאות, משטרה ותכנון ובניה. מדובר בעסק מסוג גרוטאות מתכת וברזל הנמצא בחיפה. בימ"ש קמא גזר על כל אחד מהנאשמים תשלום קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו למערער 2. נקבע כי הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 20.05.21. כן חויבו המערערים לחתום על התחייבות כספית על סך 15,000 ₪ כל אחד בתוקף לשנתיים החל מיום 10.09.21 להימנע מביצוע עבירה על הוראות חוק רישוי עסקים בהן הורשעו. עוד הורה בימ"ש קמא על הפסקת העיסוק בעסק בהתאם להוראות סעיף 16(1) ו-16(3) לחוק רישוי עסקים כאשר נקבע כי צו זה ייכנס לתוקפו ביום 9.9.21, אך הצו יבוטל אם יינתן רישיון ויותרתה אם יינתן היתר זמני, כך שייכנס לתוקף במועד פקיעת ההיתר הזמני. נקבע כי אם בסמוך למועד זה לא יהיה בידי הנאשמים רישיון לניהול העסק יוכלו לעתור לביהמ"ש בבקשה לעיכוב ביצוע אשר תידון בהתאם לנסיבות שיחולו ביום הגשתה. משטרת ישראל מחוז חיפה או פקחי עיריית חיפה הוסמכו לבצע את צו הסגירה כמפורט בסעיף 24 לחוק. בספטמבר 21' המערערים הגישו בקשה לעיכוב ביצוע צו הסגירה שהוטל על העסק בטענה כי הם פועלים להשגת האישורים הדרושים לניהול העסק. צו הסגירה עוכב מעת לעת לצורך בחינת טענות המערערים בעניין זה.

ביום 07.05.23 הוגשה בקשה נוספת לעיכוב ביצוע צו הסגירה ובתגובת המשיבה מיום 09.05.23 נכתב כי "מבדיקה שנערכה מול המחלקה לרישוי עסקים עלה כי לעסק עדיין חסר אישור של רשויות התכנון והבניה ולאחר בדיקה מול צוות מהנדס העיר נמצא כי אין היתכנות למתן רישיון קבוע לעסק מושא התיק שבכותרת. על אף האמור, ולפנים משורת

הדין, ובכדי לאפשר למבקש להתארגן לצורך פינוי חצרי העסק, תסכים המאשימה לעיכוב ביצוע צו הסגירה ל-60 ימים נוספים". לאור זאת ניתנה ביום 09.05.23 החלטת בימ"ש קמא לפיה "... בנסיבות, לאור עמדת המאשימה והצורך בפינוי הגרוטאות אם לא יתקבל הרשיון, אני מעכב את הצו עד יום 1.8. ככל שאכן אין אפשרות לקבלת רשיון ייערכו הנאשמים בהתאם ובהקדם". ביום 03.08.23 הוגשה בקשת המערערים לפיה לצורכי פינוי העסק נדרש עיכוב צו הסגירה ב-6 חודשים לעת עתה. לאחר קבלת תגובת המשיבה ניתנה ביום 10.08.23 החלטת בימ"ש קמא במסגרתה נקבע כי לאחר שניתן פסק דין הכולל צו הפסקת עיסוק ומאחר שאין היתכנות ריאלית לקבלת רשיון עסק ואף הנאשמים כבר אינם טוענים בהקשר זה, אין מקום להוסיף ולעכב את צו הפסקת העיסוק מעבר למוסכם בידי המאשימה, דהיינו עיכוב עד יום 15.11, כאשר בתקופה זו תותר רק פעילות לצרכי פינוי המקום. כן צוין בהחלטה כי פסק הדין אינו כולל הוראה בדבר פינוי המקרקעין ולכן אין מקום להיזקק לשאלה בדבר פינוי הגרוטאות שיוותרו במקום לאחר התאריך הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לבימ"ש זה (עפ"א 45410-08-23). בפסק הדין שניתן בערעור ביום 23.09.23 נקבע כי צו הסגירה יותר על כנו בהתאם להחלטת בימ"ש קמא עד ליום 15.11.23 והובהר כי עיכוב צו הסגירה הינו לצורכי פינוי המקום, כפי שקבע בימ"ש קמא, כאשר מובהר כי פינוי כולל גם מכירת הברזל שנמצא במקום, ללא הכנסת סחורה חדשה למקום. כמו כן, למרות ההבהרה לפיה עיכוב צו הסגירה שניתן על ידי בימ"ש קמא הינו לצורכי פינוי המקום, כאשר מובהר כי פינוי כולל גם מכירת הברזל שנמצא במקום, ללא הכנסת סחורה חדשה למקום, הושתו על המערערים הוצאות משפט בסך ₪ 5,000 לאחר שנקבע שהם מנסים לגרור את ההליך ולהמשיך בפועל את הפעילות העסקית של האכסון.

ביום 7.11.23 הגישו המערערים לבימ"ש קמא בקשה לעיכוב ביצוע צו הסגירה לצורך המשך פינוי הסחורה הקיימת בעסק וביום 8.11.23 נדחתה הבקשה. בהחלטה זו נקבע כי טענות המערערים נדונו על ידי בימ"ש קמא במסגרת בקשה קודמת ובמסגרת הדיון בביהמ"ש המחוזי ואין מקום לשוב ולהיזקק להן. בימ"ש קמא הבהיר שוב כי צו הסגירה אינו בגדר צו פינוי אולם אין להתיר למבקשים להמשיך בפעילות עסקית במקום. ביום 12.11.23 הורה בימ"ש קמא על עיכוב צו הסגירה עד ליום 31.12.23 לאור מצב החירום במדינה. ביום 25.12.23 הגישו המערערים בקשה לעיכוב ביצוע צו הסגירה ב-6 חודשים וטענו כי התקדמו בצורה משמעותית עם פינוי הסחורה, אך מצב החירום מקשה על המשך הפינוי. בימ"ש קמא דחה את הבקשה ביום 26.12.23 וקבע כי בקשה דומה קודמת כבר נדחתה ביום 8.11.23 ואין מקום לשוב ולדון בנושא ובקשות חוזרות יביאו לפסיקת הוצאות. על החלטה זו הוגש הערעור.

טענות הצדדים:

המערערים טוענים כי שגה בימ"ש קמא בהחלטתו, כי ההחלטה ניתנה ללא נימוק והבקשה לא נבחנה לגופה. נטען כי חובתו של ביהמ"ש לעיין בבקשה ולהכריע בה בהתאם לטענות אשר מועלות בה, במיוחד בבקשות מסוג עיכוב ביצוע צו סגירה. נטען כי לא התבקשה תגובת המשיבה, אשר משמשת ידו הארוכה של בימ"ש ויכולה לבדוק את הטענות. בימ"ש קמא זקוק לעמדת המשיבה על מנת להבין את משמעות הדברים בפועל. הבקשה נשענת על כך שמאז החלטתו האחרונה של בימ"ש קמא ביצעו המערערים פינוי מהותי של סחורה מהעסק. נטען כי ההחלטה ניתנה בצורה סתמית וייתכן שאם הייתה מתבקשת תגובת המשיבה היא הייתה מסכימה לעיכוב הביצוע נוכח הפינוי המהותי שבוצע בנכס. נטען כי ההחלטה מיום 8.11.23 אינה יכולה לשמש בסיס להחלטה נשוא הערעור ועל ביהמ"ש לדון בכל בקשה לגופה. נטען כי בימ"ש קמא דחה את הבקשה מבלי לבדוק את טענות המערערים בהחלטה לאקונית. נטען כי בעסק סחורות בהיקף שאינו מאפשר פינוי מידי. מדובר במלאי של 500,000 טון ברזל ולכן הפינוי מצריך זמן והיערכות מורכבת וכן עלויות גבוהות. נטען כי לעסק קיימים כל האישורים הנדרשים ואם יינתן צו המורה כי ניתן רק להוציא או למכור סחורה, מבלי

להכניס סחורה חדשה, המשיבה יכולה בכלים פשוטים לפקח על התקדמות הפינוי של הסחורה מהעסק. כך עיכוב הצו יביא להגשמת התכלית של צו הסגירה.

המשיבה טוענת כי בקשות המערערים נדונו גם בבימ"ש קמא וגם בבימ"ש זה. בימ"ש קמא נתן החלטות מנומקות ואין חדש בבקשה שהוגשה או בערעור. מדובר באותן טענות ואותן עובדות. ניתן צו סגירה עבור עסק של גרוטאות מתכת וברזל ואי אפשר להמשיך ולהפעיל את העסק הזה. העסק עדיין פעיל. דבר ראשון צריכים המערערים לסגור את העסק. לא יכול להיות שם ממכר גרוטאות. הם לא יכולים להמשיך בפעילות. פריט הרישוי הוא מכירת גרוטאות ואסור למערערים להמשיך למכור גרוטאות. מדובר בצו סגירה ולא צו פינוי. כמו כן, מדובר בעסק שמתנהל על שטח דרך, מסילת רכבת. צו הפינוי הוצא על ידי רכבת ישראל. לפני שנתיים היה צריך לסגור את העסק אבל הוא ממשיך להיות פעיל. אין מקום לתת עיכוב של 6 חודשים. זה לא ייגמר לעולם. המערערים לא הציגו מקום חלופי ואין להם שום כוונה להעביר את הגרוטאות לשום מקום. הם יודעים על המצב כבר שנתיים, קיבלו אורכות וממשיכים להפעיל את העסק. לגבי טענות המערערים לעניין הנמקת ההחלטה טוענת המשיבה כי אין מדובר בדחיה סתמית או בלתי מנומקת. אין שינוי בנסיבות, אין שינוי בעובדות וגם בעמדת המשיבה אין שינוי. בית המשפט דן בעניין כבר בשתי ערכאות ואין מקום לשוב ולהיזקק לטענות שהן ממוחזרות. בענייננו האינטרס הציבורי גובר על האינטרס הפרטי, האישי, הכלכלי של המערערים ועליהם לפעול לפי החוק. מדובר בפלישה למקרקעין שמיועדים לדרך. צו הסגירה צריך לעמוד על כנו. בענייננו בית המשפט ראה את העדר הצורך לפרט מכיוון שההנמקה נשענת על הבקשה הקודמת שהוגשה ועל הערעור. דנו בטענות האלה כבר והזכות של המערערים לא נפגעה. העובדה שלא ניתן לקיים פעילות בשטח העסק ידועה כבר כשנתיים. הם יודעים שלא יקבלו רישיון עסק וצריכים לפנות את המקום. לכן אין הצדקה לעיכוב נוסף.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת החלטותיו של בימ"ש קמא הגעתי למסקנה כי יש לדחות את הערעור.

בקשותיהם של המערערים לעיכוב צו הסגירה נדונו כבר פעמים רבות על ידי בימ"ש קמא ואף במסגרת ערעור קודם שהוגש לבימ"ש זה. המערערים יודעים על צו הסגירה מזה כמעט שנתיים ולמרות זאת נראה כי עדיין העסק פעיל. צו הסגירה משמעותו שיש להפסיק את פעילות העסק, הכוללת גם מכירת גרוטאות. למרות שהמערערים מודעים כבר כשנתיים לכך שעליהם להפסיק את פעילות העסק בנכס, העסק ממשיך להיות פעיל, לכאורה לצורך פינוי הגרוטאות, שנמשך הרבה מעבר לזמן הסביר ולמרות שניתנו למערערים אורכות רבות לצורך פינוי. בנסיבות אלה, אין מקום להיעתר לבקשה של עיכוב נוסף למשך 6 חודשים.

בכל הנוגע לטענות המערערים בדבר העדר הנמקה להחלטת בימ"ש קמא, הרי שיש לקבל את עמדת המשיבה כי מדובר בעניין שנדון כבר פעמים רבות ומדובר באותן טענות ואין שינוי בנסיבות. על כן, בימ"ש קמא בהחלטותיו האחרונות הפנה להליכים קודמים ולהחלטות קודמות שניתנו בעניין ואין מדובר בהחלטה סתמית ללא הנמקה. יצוין כי אף בפני בימ"ש זה הועלו אותן טענות בערעור הקודם שהוגש ונראה כי לא הייתה התקדמות משמעותית מאז. גם אז טענו המערערים לכמויות אדירות של גרוטאות שנמצאות במקום ולצורך בזמן ממושך כדי לפנותן והועלו אותן טענות שמועלות היום. נראה כי לאור הזמן הרב שחלף והאורכות שניתנו היה על המערערים לדאוג לקיים את הצו זה מכבר.

יש לקבל את טענת המשיבה כי האינטרס הציבורי גובר על האינטרס הפרטי של המערערים, במיוחד כאשר ניתנו להם אורכות רבות לעמוד בצו הסגירה. לכן אין הצדקה למתן עיכוב נוסף.

בנסיבות אלה, אינני סבור כי נפל פגם כלשהו בהחלטתו של בימ"ש קמא והערעור נדחה.

לאור התנהלותם של המערערים, אשר נוקטים שוב ושוב באותם הליכים ובאותן בקשות ומתנהלים בחוסר תום לב לגבי פינוי הנכס אשר ניתן לו צו סגירה לפני תקופה ממושכת, יש להטיל עליהם הוצאות לאור אופן ניהול ההליכים כאמור לעיל. **מדובר במקרה מובהק של ניצול לרעה של הליכי משפט ובהתאם יש גם מקום לחיוב משמעותי בתשלום הוצאות, הגם שמדובר בהליך פלילי לכאורה, באופן שיבהיר את דעתו של בית המשפט על התנהלות זו וימריץ את המערערים לבצע את חיוביהם בהתאם לפסק הדין.**

אשר על כן, לאור כל המפורט לעיל, הערעור נדחה. אני משית על המערערים ביחד ולחוד הוצאות משפט בסך של ₪ 20,000 אשר ישולמו למשיבה, עיריית חיפה, עד ליום 29.02.24, שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

המזכירות תעביר עותק לצדדים ולתיק בימ"ש קמא.

ניתן היום, ט' שבט תשפ"ד, 19 ינואר
2024, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא